

Nr **12112019-1** din **12.11.2019**

Către: **MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII**

În atenția: **Doamnei Ministru Monica ANISIE**

STIMATĂ DOAMNĂ MINISTRU,

Federația Națională a Asociațiilor de Părinți - Învățământ Preuniversitar (F.N.A.P.-I.P.), federație înființată în octombrie 2005, care reprezintă organizațiile cu și fără personalitate juridică ale părinților elevilor din învățământul preuniversitar din România, are încheiat un acord de parteneriat „EDUPART” cu Ministerul Educației și Cercetării, acord aflat la a patra reiterare, având următoarele obiective:

- Organizarea, sprijinirea, dezvoltarea și desfășurarea activităților sociale în domeniul promovării drepturilor și intereselor legitime ale părinților și ale copiilor, în relația partenerială școală – elevi - părinți;
- Realizarea și dezvoltarea unor parteneriate cu ministerele de resort, unitățile de învățământ, cu comunitățile locale și cu alte organizații, în scopul modernizării, eficientizării, îmbunătățirii, creșterii eficacității și calității învățământului, în concordanță cu standardele Uniunii Europene și cu specificul societății românești, în interesul părinților și al elevilor din învățământul preuniversitar;
- Sprijinirea inițiativelor și a proiectelor părinților și ale elevilor, inclusiv cele care privesc imprimarea caracterului practic aplicativ și valorificarea pregătirii și a inteligenței elevilor, protejarea tinerelor valori

În baza bunelor relații și a raporturilor existente, în cursul zilei de miercuri, delegația FNAP-IP s-a întâlnit cu Doamna Ministru Monica ANISIE, pentru a avea un demers comun în vederea soluționării unor probleme cu care se confruntă sistemul de învățământ preuniversitar.

Finanțarea învățământului

Deși avem prin lege asigurat 6% din PIB, suntem conștienți, din păcate, că nu vom beneficia niciodată de acest procent. Cu siguranță că procentul din LEN a fost bine fundamentat, numai că este un deziderat.

De aceea FNAP-IP propune întocmirea unui document asumat (proiect), care să prevadă creșterea constantă a acestui buget cu un procent anual agreat de către toată clasa politică, astfel încât oricine va ajunge la guvernare să își asume responsabilitatea finanțării conform înțelegerii. Considerăm că o creștere de 0,5% anual, este una sustenabilă, fără a împovăra bugetul național.

În paralel cu această finanțare, considerăm că se impune restructurarea rețelei școlare, una care să pună în centrul atenției elevul. Având în vedere evoluția demografică și obligativitatea ca fiecare unitate administrativ teritorială să aibă și o unitate de învățământ, în mediul rural se practică învățământul simultan pentru mai mulți ani de studiu, ceea ce duce la alterarea actului educațional. În prezent sunt clase cu predare în sistem simultan cu 3 chiar și 4 ani de studiu.

Chiar dacă sunt situații în care nu se poate renunța la formațiuni de studiu pentru învățământul simultan, propunem aplicarea dispozițiilor LEN, astfel încât acestea să nu aibă mai mult de 2 ani de studiu.

Alte probleme cu care ne confruntăm ca urmare a subfinanțării sistemului:

- Microbuze insuficiente, lipsa personalului calificat care să le deservească și lipsa fondurilor pentru reparația lor;
- Calculul finanțării per capita urmărește, în mod special, plata resursei umane în detrimentul bunurilor și serviciilor. Prin această practică, asociațiile de părinți sunt obligate să colecteze banii necesari pentru logistica necesară în sălile de clasă și nu numai;
- Lipsa pazei și imposibilitatea monitorizării audio-video;
- Lipsa consilierilor școlari - bullying-ul capătă dimensiunea unui fenomen, cifrele devin alarmante deja;

- Un număr insuficient de profesori de sprijin, în contextul unui număr tot mai mare de copii cu certificate CES;
- Numar insuficient de logopezi;
- Lipsa dotarilor cu resurse materiale a cabinetelor de consiliere/logopedie;
- Referitor la orientarea școlară, în contextul mult discutatei „*media de admitere pentru intrare la liceu să fie minim 5*”, considerăm că avem nevoie de o consultare cu Colegiul Psihologilor, care să pună la dispoziție un set de baterii de teste aplicate pentru a ajuta la orientarea în carieră a elevului. Tot Colegiul Psihologilor ar trebui să ajute la ridicarea calității evaluării cadrelor didactice. Cabinetele Individuale care fac aceste evaluări nu se ridică la standardele necesare;
- Cifra de școlarizare nu se întocmește prin prisma unui climat favorabil actului educațional, din contră, vorbim de clase suprapopulate care îngreunează activitatea cadrului didactic;
- Alocarea unei finanțări necesare și suficiente pentru întocmirea unui manual de calitate. Dacă la noi se alocă suma de 2-3 euro per manual, în țările dezvoltate se alocă 8-15 euro per manual. Este necesară găsirea unor soluții și pentru auxiliarele cumpărate de către părinți, auxiliare care ar trebui să fie anexe la manualul școlar. Chiar dacă vorbim despre un învățământ gratuit, părinții cotizează cu cca. 60 de milioane de euro anual;
- În ultimul timp, constatând calitatea îndoielnică a manualelor, considerăm foarte necesară alcătuirea unui corp de experți care să asigure evaluarea manualelor școlare și care, de asemenea, să răspundă pentru acest proces;
- În contextul discuțiilor cu privire la greutatea ghiozdanului și în acord cu anul în care trăim (era digitalizării), școlile ar trebui să aibă dotarea necesară pentru accesarea manualelor școlare digitale (platforma electronică). Astfel se va ușura considerabil greutatea ghiozdanului, copiii luând la școală numai caietele de lucru, penarele și auxiliarele.

Evaluarea.

În contextul egalității de șanse, în acest moment evaluarea se face în funcție de standardul unității de învățământ. Atât timp cât există procentul de 20% care contează în media de admitere, considerăm că evaluarea se face diferit și discriminatoriu. Avem nevoie de o evaluare unitară care să asigure egalitatea de șanse. Ar fi o soluție ca procentul de 20% să se aplice unor teze cu subiect unic?

Evaluarea la ciclul primar se face în baza unor calificative. FNAP propune menținerea acestor calificative începând cu clasa P și continuând cu clasele I și II, începând cu clasa a III considerăm că ar trebui trecut la sistemul cu note. Foarte mulți copii care au numai calificative de FB, când trec la gimnaziu și susțin primele teste de evaluare a cunoștințelor, constată că evaluarea din primar nu a fost una obiectivă și, de fapt, se situează undeva între 6 și 8. Apare deja un prim șoc la contactul cu învățământul gimnazial și, cu siguranță, sunt afectați emoțional.

Programa școlară se bazează numai pe teorie, practic vorbim de un învățământ de tip mecanic și nu organic. De aceea solicităm ca programa să conțină și module de practică, nu numai în laboratoarele de fizică și chimie, care oricum sunt foarte puține, ci și în ateliere de practică, favorizând astfel dobândirea îndemnării și descoperirea unor abilități practice care pot ajuta la orientarea în carieră.

FNAP-IP propune întocmirea unui plan cadru pentru anii terminali (cls a VIII-a și cls a XII-a) care să asigure studierea într-un ritm susținut a disciplinelor de examen.

Examenul de EN din anul 2021

În data de 18.09.2019 a fost depusă la Camera Deputaților o propunere legislativă (PI-x nr.368/2019) pentru modificarea literei b) a alineatului (3) al articolului 361 din Legea Educației naționale nr.1/2011. Prin această propunere se solicită modificarea datei de intrare în vigoare a noului mod de susținere a examenului de Evaluare Națională, de la *“începând cu generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2017-2018”* la *“începând cu generația de elevi care încep clasa a V-a în anul școlar 2020-2021”*.

Susținem expunerea de motive care au dus la această solicitare de modificare a legii și dorim aprobarea modificării. Totodată, pentru a nu ajunge în situația actuală la noua dată propusă pentru intrare în vigoare a acestui mod de susținere a examenului de Evaluare Națională, dorim crearea tuturor condițiilor astfel încât elevii să poată susține cu succes un astfel de examen:

- procesul de predare-învățare-evaluare să se realizeze printr-o abordare transdisciplinară pe tot parcursul anilor de studiu (începând chiar din clasa pregătitoare) – **pentru aceasta**, cadrele didactice trebuie să beneficieze de o formare în ceea ce privește procesul de predare-evaluare din perspectiva transdisciplinară;
- programele școlare să fie adaptate noilor cerințe – atât ca transdisciplinaritate cât și ca volum.
- ne exprimăm speranța că legea referitoare la reducerea numărului de ore va fi promulgată și că aceasta va fi urmată de măsuri concrete care să o facă aplicabilă. De exemplu, descongestionarea programei școlare -nu reducem o disciplină de la 3 la 2 ore cu același volum de materie.

Tot referitor la examenul de EN din anul 2021, un alt articol care trebuie modificat (și care nu apare în solicitarea de modificare PI-x nr.368/2019) este articolul 76 pct. 2 lit. a) și b) și pct 3, articol care prevede modul de repartizare la EN în cazul în care numărul de candidați depășește numărul de locuri oferite de unitatea de învățământ (nu mai este repartizare computerizată):

- se ia în calcul portofoliul educațional al elevului, care cuprinde, conform Legii educației, printre altele, rezultatele evaluărilor naționale de la clasele a II-a, a IV-a, a VI-a, precum și notele de la examenul de EN de la sfârșitul clasei a VIII-a; rezultatele evaluărilor de la clasele a II-a, a IV-a și a VI-a sunt sub formă de coduri, nu note de la 1 la 10, cum sunt la examenul de EN de la sfârșitul clasei a VIII-a, deci aceste rezultate nu se pot aduna pentru a face o medie;

-nu este specificată clar formula de calcul a mediei care se ia în calcul (din explicația prezentată la pct b) nu reiese clar ce note intră în calculul mediei și nu reiese dacă se mai

păstrează procentul de 20% care este acum pentru calculul mediei de absolvire a claselor V-VIII);

-elevii vor susține, în plus față de examenul de EN, un examen pentru admiterea la liceu.

Manualele:

În contextul în care manualele aferente noii programe, pentru elevii care au început clasa pregătitoare în anul 2012, au fost editate/livrate cu întârziere an de an sau chiar au lipsit - chiar și în acest an școlar majoritatea manualelor au apărut la câteva săptămâni după începerea anului, iar la matematică, la chimie și la istorie încă nu au fost tipărite (la matematică și chimie sunt în format digital dar încă nu sunt editate) – vă rugăm să procedați la întocmirea unei legislații clare pentru organizarea din timp a licitațiilor pentru aprobarea manualelor școlare astfel încât acestea să ajungă cel mai târziu în 1 septembrie în școli.

În acest moment considerăm că este foarte important ca licitațiile pentru manualele aferente clasei a VIII-a (an școlar 2020-2021) să fie demarate în scurt timp în așa fel încât acestea să fie asigurate la începutul anului școlar pentru toți elevii, indiferent de limba în care studiază

Precizăm că lipsesc multe manuale de clasa a VII-a pentru elevii care învață în limbile minorităților naționale, lipsește majoritatea manualelor. Considerăm că este foarte grav că la acest moment nu există manuale de Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maternă maghiară, disciplină care se predă după o programă nouă aprobată prin OMEN nr. 3393 / 28.02.2017.

De asemenea, elevii clasei a VII-a nu au manual de matematică tradus în limba maghiară (cauza - nu a fost aprobat nici manualul în limba română). Chiar și după aprobarea manualului de Matematică în limba română, editurile câștigătoare au nevoie de timp pentru a traduce manualul.

Considerăm că nu este asigurată egalitatea de șanse în ceea ce privește pregătirea de calitate a acestor elevi, atât pentru activitatea de zi cu zi, cât și pentru examenele naționale.

În ceea ce privește organizarea simulării examenului de evaluare națională la clasa a VII-a este greu de conceput pregătirea corespunzătoare a elevilor în lipsa manualelor.

Numărul maxim de elevi în clasă:

Deoarece sunt foarte multe situații în care numărul elevilor în clasă depășește cu mult limita maximă de 25 (ceea ce conduce la o activitate didactică doar de predare și evaluare, fără posibilitatea de instruire practică, neputându-se asigura un proces instructiv-educativ de calitate, adecvat particularităților fiecăruia) ne dorim reglementarea mai bună a metodologiei înscrierilor la școli (în special în clasa pregătitoare - propuneri: repartizarea în baza unui algoritm a elevilor în clase; solicitarea unui număr mai mare de documente la înscriere în încercarea de a evita arondarea pe baza de "viză de reședință").

Solicităm ca, acolo unde există spațiul necesar și unde se respectă cadrul legal, numărul de elevi de la clasă să nu depășească 20 - clasa pregătitoare, 25 - primar, gimnazial și liceal. Dacă vor fi excepții, acestea trebuie bine reglementate în metodologie, astfel încât excepția să nu devină regulă.

Alte aspecte importante

- Debirocratizarea sistemului de învățământ.;
- Introducerea programului Școală după Școala – cel puțin în mediul rural, acolo unde întâlnim grupuri vulnerabile, introducerea mesei calde în școli, organizarea de activități extracurriculare de calitate;
- Implicarea reală a părinților, nu disimulată, în luarea deciziilor la nivelul unităților de învățământ;

F E D E R A Ț I A   N A Ț I O N A L Ț A
A ASOCIAȚIILOR DE PĂRINȚI - ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
THE NATIONAL FEDERATION of PARENTS ASSOCIATION
of PRE-UNIVERSITY EDUCATION

- Dezbaterea publică a contractului educațional;
- Posibilitatea pierderii titularizării în cazuri speciale. Aceste situații pot fi reglementate prin Legea educației naționale și Codul de etică;
- Aprobarea monitorizării audio-video a sălilor de curs, în condițiile legii. Înregistrările nu se vor folosi, sub sancțiune, pentru evaluarea actului pedagogic, ci, exclusiv, pentru probarea unor situații reclamate/sesizate de către părinți sau de personalul unității de învățământ. Accesul la înregistrările pe suport magnetic va fi permis, în prezența petiționarului, de către o comisie ai cărei membri vor semna un angajament de confidențialitate. Înregistrările pot constitui probe.
- Analizarea conținutului tuturor actelor administrative subsecvente Legii nr. 1 / 2011, astfel încât acestea să instituie reguli clare, necesare, suficiente și posibile, care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență.
- Eliminarea concurenței normelor și/sau a articolelor din norme;
- Eliminarea formalismului la nivelul evaluării activității profesorilor și valorizarea cu prioritate a învățării autentice, la nivelul elevilor.
- Introducerea **tezelor cu subiect unic la toate disciplinele de examen național** și analizarea rezultatelor obținute la acest tip de evaluări (teze) prin comparație cu rezultatele obținute „la clasă” în timpul semestrului. Rezultatele analizei se vor reflecta, obligatoriu, în evaluarea anuală a cadrelor didactice.
- Responsabilizarea membrilor consiliului de administrație și sancționarea acestora pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor lor, exprese sau implicite, în special pentru adoptarea unor hotărâri aflate în contradicție cu dispozițiile în vigoare, ca garanție pentru unitatea de învățământ.
- Responsabilizarea reprezentanților comunității locale desemnați în CA (prin modificarea cadrului legal existent, care în prezent nu permite)
- Eliberarea de copii după lucrările scrise/teze, la cererea părinților sau elevilor majori;

- Acordarea unor spații, (în unitățile de învățământ preuniversitar, fără a perturba activitățile școlii), pentru asociațiile de părinți cu personalitate juridică, în vederea desfășurării activităților specifice: adunări generale, ședințe birou executiv, etc.
- Asigurarea unor spații destinate anunțurilor, informărilor periodice, informațiilor de interes pentru părinți, activităților de comunicare nonverbală cu rol informațional și motivațional, prin afișaj la avizierul școlii și/ sau al cancelariei.

Asigurarea pazei obiectivelor., siguranței elevilor și a personalului unității de învățământ

În prezent, asigurarea pazei elevilor și a personalului unităților de învățământ prin firme private de pază, ca obligație a administrației publice locale, condiționată de „*limita bugetului aprobat*”, este insuficientă și nu corespunde nevoilor reale. Totodată, lipsa unui cadru legal, atribuțiile specifice și resursa umană existentă, fac, dacă nu imposibilă, cel puțin formală asigurarea unei paze **permanente** a unităților de învățământ, a protecției, securității elevilor și a personalului, prin structurile Ministerului Afacerilor Interne. Activitățile de patrulare și supraveghere și-au dovedit ineficiența.

Vă supunem atenției propunerea introducerii în statele de organizare ale unităților de învățământ preuniversitar a posturilor de paznic pentru asigurarea permanentă a pazei și siguranței elevilor și a personalului, conform necesarului fundamentat în baza specificului și particularității fiecărei școli, avându-se în vedere, numărul de imobile/spații, baza materială, suprafața, căi de acces, etc.

În acest sens numărul de posturi va fi hotărât de consiliile de administrație, în urma unei analize și cu acordul adunării generale a consiliilor reprezentative ale părinților și asociațiilor de părinți.

Caracteristica învățământului de artă și sportiv

Recunoașterea oficială a faptului că învățământul vocațional filiera/profilul de artă și sportiv, ca formă de educație și formare profesională care, pentru formarea competențelor, deprinderilor/abilităților și aptitudinilor, necesare obținerii calificării

profesionale, **se desfășoară, obligatoriu, începând cu ciclul primar**, ca învățământ special cu particularități specifice.

În prezent, învățământul **primar și secundar inferior** de artă și sportiv este asimilat, în mod eronat, învățământului **obligatoriu, general**, fără a se lua în considerare că nu se poate ajunge la o finalitate a educației și a formării profesionale, nu se poate obține o calificare profesională în domeniile artei și sportului, fără parcurgerea obligatorie a ciclurilor de învățământ **vocațional** susmenționate.

Fundamentarea planului de școlarizare și constituirea formațiunilor de studiu pentru clasele a IV-a, a V-a, a IX-a, fără afectarea continuării pregătirii profesionale a elevilor declarați promovați, respectiv absolvenților clasei a VIII-a, din învățământul de artă și sportiv.

În învățământul de artă studiul specializării muzică instrumentală – vioară, pian, se desfășoară începând cu clasa I, iar la specializările muzică instrumentală – instrumente de suflat – percuție, se desfășoară începând cu clasa a V-a.

La sfârșitul fiecărei clasei a IV-a, aproximativ 2/3 din numărul de elevi declarați promovați care au studiat instrumentele pian – vioară în ciclul primar, sunt obligați să-și schimbe specializarea la alt instrument care se studiază începând cu clasa a V-a, sau să se transfere la altă unitate de învățământ, întrucât nu li se asigură cifra de școlarizare pentru continuarea studiilor la disciplina de specialitate pe care au studiat-o 4 ani, prioritate având constituirea normelor didactice pentru profesorii de instrumente de suflat – percuție.

Aceeași situație regretabilă o întâlnim în clasa a IX-a când absolvenților clasei a VIII-a (artă și sportiv) nu li se asigură cifra de școlarizare în vederea continuării studiilor, la nivelul școlii constituindu-se o singură clasă a IX-a cu mai multe specializări nou înființate: Arta actorului, Teoretic, Artă vocală interpretativă, Arhitectură. Și în acest caz prioritatea o reprezintă asigurarea normelor didactice în defavoarea propriilor aspirații profesionale a elevilor proaspăt absolvenți.

Practica unităților de învățământ, abuzivă, este de a constitui formațiuni de studiu cu două sau mai multe specializări noi, **conform acreditărilor**, avându-se în vedere, exclusiv,

asigurarea normelor de predare în defavoarea intereselor elevilor legate de împlinirea și dezvoltarea personală, realizarea propriilor obiective și atingerea finalităților educaționale.

În acest sens vă adresez rugămintea să analizați oportunitatea introducerii în Metodologia privind fundamentarea cifrei de școlarizare pentru învățământul preuniversitar de stat, evidența efectivelor de antepreșcolari, preșcolari și elevi școlarizați în unitățile de învățământ particular, precum și emiterea avizului conform în vederea organizării rețelei unităților de învățământ preuniversitar următoarelor criterii specifice de fundamentare a proiectului planului de școlarizare, a următoarelor noi criterii specifice obligatorii:

- „() **În unitățile de învățământ preuniversitar de stat, filiera vocațională, specializarea muzică, fundamentarea planului de școlarizare pentru clasa a IX-a, secția instrumentală, se va realiza ținându-se seama, obligatoriu, de numărul solicitărilor viitorilor absolvenți ai clasei a VIII – a, secția instrumentală, din unitatea de învățământ, și a noilor specializări acreditate.**

- () **În situațiile în care, unitățile de învățământ preuniversitar de stat, filiera vocațională, specializarea muzică, secția instrumentală, constată că numărul solicitărilor este sub limita stabilită prin lege, vor propune cifra de școlarizare pentru clasa a IX – a, cu una, două sau trei secții, exclusiv de la specializările muzică, respectiv, secție instrumentală, secție teoretică, secție vocală, ținându-se cont în primul rând de asigurarea numărului de locuri conform solicitărilor viitorilor absolvenți ai clasei a VIII – a, secția instrumentală.**

- ”() **Asigurarea continuarii studiului disciplinei principale de specialitate pentru toti absolventii ciclului primar din invatamantul vocational de arta si sportiv.”**

**PREȘEDINTE FNAP-IP
Iulian CRISTACHE**

